ARCHEOLOGIENOTA
LEEUWERIKENDREEF Z/N TE OVERIJSE

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 1934

Rapport opgemaakt door: Bénédicte Cleda

ABO CONSULTANCY

Kontichsesteenweg 38

B-2630 Aartselaar

Projectcode:

Intern: 34416

AOE: 2022J26

1 GEMOTIVEERD ADVIES

Er wordt voor de aanleg van een eengezinswoning met tuinzone ter hoogte van de Leeuwerikendreef zonder nummer op perceel 41A30 te Overijse (provincie Vlaams-Brabant) een bodemingreep beoogd van ca. 5.050 m². Deze ingreep overschrijdt de wettelijk bepaalde grenswaarde van 1.000 m² voor een zone woonpark en natuurgebieden, waardoor het Onroerend Erfgoeddecreet (art. 5.4.) de opmaak van een archeologienota verplicht ter evaluatie en waardering van het archeologisch potentieel van het betrokken bodemarchief.

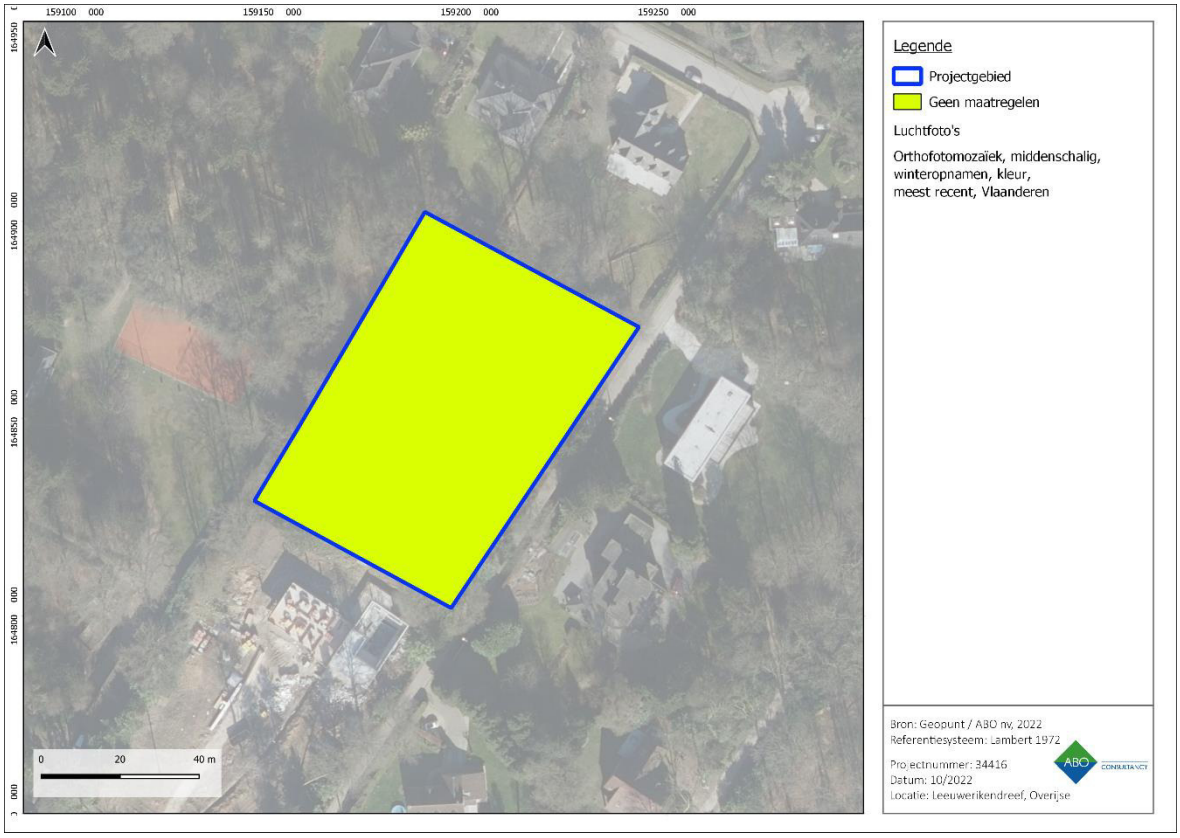
Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek werd het potentieel ingeschat als gering. Er worden sporen vanaf de steentijd tot de nieuwste tijd verwacht. De werken zullen echter slechts een minimale verstoring van het bodemarchief teweegbrengen gezien ze zeer beperkt zijn in omvang en in een zone plaatsvinden waar zo zuinig mogelijk moet omgegaan worden met bomen. Hierdoor zal het archeologisch archief reeds grotendeels vernield zijn of niet of nauwelijks geraakt worden door de geplande ingrepen.

1. De gekende archeologische resten in de ruime omgeving van het projectgebied lijken te bevestigen dat de regio doorlopend menselijke aanwezigheid heeft gekend vanaf de steentijden tot nu. Op basis van deze informatie bestaat de kans om resten en/of sporen van menselijke aanwezigheid uit zeer uiteenlopende perioden aan te treffen ter hoogte van het projectgebied. Op basis van de beschikbare gegevens lijkt er een grotere trefkans te zijn voor de steentijden, de middeleeuwen, de nieuwe tijd en de Wereldoorlogen. Er zijn echter niet veel grondsporensites geattesteerd in de nabije omgeving van het projectgebied. Er werden vooral veel losse vondsten aangetroffen en er is veel plaatsgebonden erfgoed. Vindplaatsen uit de metaaltijden en de Romeinse periode zijn schaars. Dit heeft misschien eerder te maken met het feit dat er weinig onderzoek gebeurd is in de omgeving dan dat ze er daadwerkelijk niet zijn. In deze situatie moet echter ook rekening gehouden worden met de kans op bewaring van archeologische resten en de mogelijke kenniswinst bij eventueel verder onderzoek. Gezien deze gekende informatie is er een middelmatig archeologisch potentieel voor het projectgebied.

2. Uit historisch en landschappelijk onderzoek blijkt dat het projectgebied met uitzondering van een tuinhuisje, steeds onbebouwd gebleven is. Het is ook altijd bebost geweest. Landschappelijk gezien is het projectgebied gunstig gelegen op de top van een noordnoordoost-zuidzuidwest gerichte heuvelrug die wordt ingesneden door meerdere beekvalleien. Het projectgebied helt af richting het noordoosten. De bodem in het projectgebied bestaat uit droge leem. De aanwezigheid van goed gedraineerde bodems nabij water zal zeker meegespeeld hebben in de keuze van deze locatie voor prehistorische occupatie. Echter, erosie heeft mogelijk een invloed gehad op de bewaring van eventueel in situ bewaarde steentijdartefacten sites en archeologische resten. Het is minder waarschijnlijk dat er grondsporensites in het projectgebied voorkomen, aangezien het terrein vermoedelijk altijd bebost geweest is. De Quartaire sedimenten bestaan voornamelijk uit eolische siltafzettingen die hellingafzettingen van het Quartair afdekken. In de huidige toestand wordt het projectgebied ingenomen door bomen en is er een tuinhuisje op het terrein. De achterzijde van het perceel bevindt zich in ‘natuurgebieden’ waar niet gekapt mag worden en de voorzijde aan de straatkant in ‘woonpark’. De geplande ingrepen bestaan erin om een eengezinswoning beperkt in omvang (ca. 250 m²) op te richten in een bouwkader (ca. 450 m²) in de zone ‘woonpark’ aan de voorzijde van het perceel en voldoende tuinzone rond het gebouw aan te leggen als boscompensatie.

3. Op basis van de bovenstaande argumenten wordt besloten dat er een laag potentieel tot kennisvermeerdering is voor het projectgebied. Gezien de beperkte oppervlakte van het bouwkader en van de ingrepen binnen dit kader, is er geen kenniswinst mogelijk bij eventueel vervolgonderzoek. Bovendien is vervolgonderzoek ecologisch onmogelijk omdat er heel zuinig moet omgegaan worden met bomen in het projectgebied.

Op basis van de bovenstaande argumenten wordt besloten dat er een **laag potentieel tot kennisvermeerdering** is voor het projectgebied. Bijgevolg is de kosten-baten afweging voor dit project ongunstig en wordt er aldus gepleit voor **geen maatregelen** voor het volledige projectgebied (Figuur 35).

Figuur 35: Overzicht van het archeologisch advies met betrekking tot het projectgebied.

2 BIBLIOGRAFIE

Belgisch Kenniscentrum over Welzijn op het Werk, 2016. *Werkzaamheden in de Nabijheid van Ondergrondse Nutsleidingen* [online] Available at: <https://www.beswic.be/nl/blog/werkzaamheden-nabijheid-van-ondergrondse-nutsleidingen.

Borsboom A. and Verhagen, P., 2012. *KNA Leidraad. Inventariserend Veldonderzoek. Deel: Proefsleuvenonderzoek (IVO-P).* Amsterdam: Stichting Infrastructuur Kwaltietsborging Bodembeheer.

Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, 2016. *Arbeidsreglementering* [online] Available at: <http://www.werk.belgie.be/defaultTab.aspx?id=387.

Ghijsels Y. and Achten, J., 2015. *Werken in de Nabijheid van Ondergrondse Installaties. Praktische Gids voor Aannemers*. Federale Verzekering: Brussel.

Groenewoudt, B.J., 1994. Prospectie, Waardering en Selectie van Archeologische Vindplaatsen: een Beleidsgerichte Verkenning van Middelen en Mogelijkheden. *Nederlandse Archeologische Rapporten 17*. Amersfoort: Rijksdienst Oudheidkundig Bodemonderzoek.

Haneca, K., Debruyne, S., Vanhoutte, S. and Ervynck, A., 2016. Archeologisch Vooronderzoek met Proefsleuven – Op Zoek naar een Optimale Strategie. *Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48*. Brussel: Agentschap Onroerend Erfgoed.

Preventiemaatregelen, 2002. Veiligheidsnota's Bouwbedrijf: Werken langs en in Sleuven. *Vademecum van het Nationaal Actiecomité voor Veiligheid en Hygiëne in het Bouwbedrijf N.A.V.B*, 96, p. 6-20.

Uitgravingen, 2002. Veiligheidsnota's Bouwbedrijf: Veiligheid op Kleine Bouwplaatsen. *Vademecum van het Nationaal Actiecomité voor Veiligheid en Hygiëne in het Bouwbedrijf N.A.V.B*., 88, pp. 6-20.

3 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General Director		7/10/2022
Toon Moeskops	Business Unit Manager		7/10/2022
Anouk Van der Kelen	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		7/10/2022